

Høringssvar – dansk	Tusarniummut akissutit – kalaallisut
<p>Departementet for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender, 19/1-23:</p> <p>Departementet har ingen kommentarer.</p> <p>Med venlig hilsen Erik Heilmann Sekretariatsleder</p>	<p>Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik, 19/1-23: Naalakkersuisoqarfik Oqaaseqaatissaqanngilaq. Inussiarnersumik inuullaqqusillunga Erik Heilmann Allatseqarfimmi aqutsisoq</p>
<p>Grønlands Landsret, 20/1-23:</p> <p>Grønlands Landsret har ingen bemærknin- ger til det fremsendte ændringsforslag.</p> <p>Med venlig hilsen Kirsten Thomassen Landsdommer</p>	<p>Nunatta Eqqartuussisuuneqarfia, 20/1-23: Allannguutissatut siunnersuummut nassiuссамут, Nunatta Eqqartuussisuuneqarfia oqaaseqaatissaqanngilaq. Inussiarnersumik inuullaqqusillunga Kirsten Thomassen Landsdommeri</p>
<p>Kalaallit Airports Holding A/S, 23/1-23:</p> <p>Kalaallit Airports Holding A/S (KAIR) har modtaget forslag til ændring af byggetoven, med høringsfrist den 13. februar. KAIR har gennemgået udkastet til ændringsloven og har følgende kommentarer:</p> <p>A. Det fremgår af lovforslaget, at det omhandler "Energibesparende foranstaltninger i bestående byggeri". Af høringsbrevet fremgår det: "..., at der kan stilles krav om, at bygningsejere skal anvende energieffektive bygningsdeler og installationer (komponenter), når disse skiftes ud.". Af lovbemærkningerne fremgår det yderligere: " Kravene vil blive stillet til de enkelte bygningsdeler og installationer og gælder for de konkrete bygningsdeler og installationer, der udskiftes. Hensigten er, at kravene skal være økonomisk rentable." KAIR opfatter høringsmaterialet at være uklart i forhold til ambitionsniveauet. Det er uklart, hvilket niveau myndighederne vil sætte for at kunne opfylde de nye krav om energioptimering. Der kunne med fordel i lovbemærkningerne nævnes et eksempel på hvornår målet om energioptimering er opnået i forhold til når enkelte bygningsdeler og installationer udskiftes.</p> <p>B. KAIR støtter op om, at der etableres et Bygnings- og Boligregister, til at sikre en samlet oversigt over bygninger i</p>	<p>Kalaallit Airports Holding A/S, 23/1-23:</p> <p>Sanaartornermut inatsisip allanngortinnissaanik siunner- suut, kingusinnerpaamik februaarip 13-ian iakissuteqarfis- saasoq Kalaallit Airports Holding A/S-ip (KAIR-ip) tiguaa. Allannguutissatut inatsit KAIR-ip misissuataarpaa, tulliuttu- tullu oqaaseqaatissaqarluni:</p> <p>A. Inatsisissatut siunnersuummi allassimavoq, "Sa- naartukkani piusuni nukimmik sipaarniarluni aaqqis- suussinerit" pineqartut. Tusarniummut allakkiami al- lassimavoq: "..., sanaartukkami sanaartukkat ilaat a- tortulersuutillu taarsersorneqartillugit, atortut nukim- mik atuinermut pitsangorsaataasut atorneqarnis- saannik illuummik piginnittunut piumasaqaasiorto- qarsinnaasoq." Inatsisissamut siunnersuummut nassuaatini allassimavoq: " Sanaartukkani atortu- nut atortorissaarutinullu ataasiakkaanut piumasa- qaasiortoqassaaq, sanaartukkanilu atortunut atorto- riissaarutinullu taarsersorneqartunut atutissalluni. Piumasaqaatit aningaasaqarnikkut imminut akiler- sinnaanissaat siunertaavooq." KAIR isumaqarpoq, angusaqarusussuseqarneq eqqarsaatigalugu tusar- niaanermi atortussat ersarluttut. Nukimmik atuinermu- tut pitsangorsaanissanut piumasaqaatit nutaat naammassineqarnissaannut oqartussaasut qanoq piumasaqaateqarniarnersut ersarluppoq. Sanaar- tukkat ilaannik, atortulersuutinillu taarsersuinermi nukimmik atuinermi pitsangorsaanissamik anguni- agaq qaqugukkut anguneqarnersoq pillugu inatsim- mut nassuaatini nalinginnaasuni iluaqutaasussamik assersuusiortoqarsinnaavoq.</p> <p>B. Kalaallit Nunaanni ataatsimoortumik takussutissaq qu- lakkeerneqarluni Illuuit Inissiallu nalunaarsuiffiannik pi- lersitsinissaq KAIR-ip tapersorpaa. Taamaakkaluartoq</p>

<p>Grønlands Erhverv, 24/1-23:</p> <p>Grønlands Erhverv ser positivt på ændringerne i lov om byggeri. Det gælder både energioptimering og registreringen af bygningsmassen.</p> <p>Inussiarnersumik inuullaqqusillunga / Med venlig hilsen / Kind regards Karsten Lyberth Klausen sekretariatschef</p>	<p>Sulisitsisut, 24/1-23:</p> <p>Sanaartorneq pillugu inatsimmi allannguutit Sulisitsisut isumalluarnartutut isigaat. Nukimmik atuinermik pitsanngorsaa-neq, illuutinillu nalunaarsuisarneq pillugit.</p> <p>Inussiarnersumik inuullaqqusillunga / Med venlig hilsen / Kind regards Karsten Lyberth Klausen Allaffeqarfimmi pisortaq</p>
<p>Qeqqata Kommunia, 10/2-23:</p> <p>Generelle bemærkninger Det bør kraftigt overvejes om udbyttet af BBR-registeret vil stå mål med omkostningerne til at drive det.</p> <p>Konkrete bemærkninger Til § 2 Det gælder kun ved nybyggeri og ombygninger, at der skal indberettes. Det betyder, at alle eksisterende bygninger der hverken sælges, ændres eller ombygges ikke vil blive indberettet. Derved vil registeret ikke blive komplet før om rigtig mange år, og det vil derfor ikke kunne bruges f.eks. af kommunen til at se hvor mange bygninger, der har skorsten eller er tilsluttet kloakledning. Det kommunen i dag bruger sit eget B-nr. register til. Der bør angives en tidsfrist for oprydning således at alle bygninger bliver registreret ellers vil registeret være ubrugeligt for kommunen og dermed</p>	<p>Qeqqata Kommunia, 10/2-23:</p> <p>Nalinginnaasumik oqaaseqaatit BBR-imit iluanaarutissat nalunaarsuiffimmik ingerlatsinermit aningaasartuutinut naapertuunnersut eqqarsaatigilluarne-qartariaqarpoq.</p> <p>Oqaaseqaatit ataasiakkaat § 2-mut Nutaanik sanaartornerinnaat, allangortiterinerillu kisimik nalunaarutigineqassapput. Imaappoq, sanaartukkat piusut tamarmik tunineqartussaangngitsut, allangortinnejqtussaanngitsulluunniit nalunaarutigineqassanngillat. Taamaalilluni ukiopassuit ingerlareerpata aatsaat nalunaarsuiffik tamakkiisungngorsinnaavoq, tamannalu pillugu assersuutigalugu illuutit qassit pujoorfegarnersut imaluunniit kuuffisuarnut attavilersimanersut takunissaanut assersuutigalugu kommuninit nalunaarsuiffik atorneqarsinnaassanngilaq. Kommunip B-normunut nammineerluni nalunaarsuiffimmik ullumikkut atugaanut. Illuutit tamakkerlugit nalunaarsorsin-naaqqullugit torersaanissamut piffissaliisoqartariaqarpoq, taamaanngippat nalunaarsuiffik kommunip atorsinnaassanganilaq, taamaalillunilu akiliutissat pillugit kommunip B-nor-</p>

<p>spild af tid og ressourcer, da kommunen fortsat vil skulle ajourføre sit eget B-nr. register til gebyrudskrivninger.</p> <p>Til §17b Det bliver kommunen, der skal indberette, og derfor skal kommunen kompenseres af Selvstyret for denne nye administrative byrde. Umiddelbart vurderes det, at der ligger ca. ½ årlønning i det løbende arbejde, og mindst et par årlønninger i en oprydningsindsats, som kommunen skal have i forhøjet bloktildskud. Dertil bemærkes, at det er problematisk at give kommunerne ekstra administrative byrder i en periode, hvor det i forvejen er svært at skaffe kvalificeret personale til de tekniske forvaltninger.</p> <p>Til §17d Det fremgår ikke om dette register skal erstatte A-registeret eller hvordan Areal- og Bygnings registrene er koordinerede. Indberetningen til disse registre skal koordineres. Dels så kommunen ikke skal indberette det samme to gange. Dels så der er overensstemmelse mellem de to registre.</p> <p>Mvh Josephine Ilchmann Jørgensen Projektleder, Teknik og Miljø</p>	<p>munut nammineerluni nalunaarsuiffini nutartertartussaam-magu piffissamik, nukimmillu asuli atuiffiussalluni.</p> <p>§17b-mut Kommuni nalunaaruteqartartuussaaq, taamaattumillu allaffissornikkut suliamat nutaamat tassunga kommuni Namminersorlutik Oqartussanit taarsiiffigineqassalluni. Ataavartumik suliassaq ukiup affaani akissarsiassat mis-saannik naleqassasoq, torersaanermilu minnerpaamik ukiut marlussuit akissarsianik naleqassasoq nalinerneqarpoq, taakkulu ataatsimut tapiissutit qaffanneqarnerisigut kommunip pissarsiarissallugit. Tassunga tunngatillugu oqaatigine-qassaaq, piffissami teknikkikkut ingerlatsivinnut pikkorissun-ik sulisunik pissarsiniartarnerup ajornarnerani kommunit al-laffissornikkut qaavatigut suliakkerneqarnerat ajornartorsi-taammat.</p> <p>Til §17d-mut Nalunaarsuutip taassuma nalunaarsuiffik A taarsissaneraa imaluunniit Nunaminertanut Illuutinullu na-unaarsuutit qanoq ataqatigiissinneqassanersut allassiman-gilaq. Nalunaarsuutinut taakkununnga nalunaarsuisarneq ataqatigiissaarneqassaaq. Ilaatigut kommuni marloqiusamik nalunaarsuissanngimmat. Ilaatigut nalunaarsuiffit taakkua marluk imminnut naapertuummata.</p> <p>Inuss. Inuull. Josephine Ilchmann Jørgensen Pilersaarusrusiornermut aqutsisoq, Teknikkimut Avatangiisinullu</p>
<p>Rigspolitiet, 13/2-23:</p> <p>Det fremgår af høringsmaterialet, at lovforslagets formål er at sikre, at energibesparende foranstaltninger indgår i vedligeholdelsesbyggearbejder mv., og at der etableres et Bygnings- og Boligregister (BBR) i Grønland.</p> <p>I forhold til spørgsmålet om vedligeholdelsesbyggearbejder er det afklaret med Bygningsstyrelsen, der forvalter ejerbeføjelserne til de statsejede ejendomme i Grønland, der anvendes af politiet, at styrelsen er bekendt med lovforslaget, og at dette ikke har givet anledning til bemærkninger fra styrelsens side.</p> <p>Rigspolitiet kan oplyse, at oplysninger i det danske BBR vedrørende de statsejendomme, der benyttes af politiet, ikke kan tilgås/udleveres uden konkret tilladelse fra politiet eller den pågældende statsinstitution.</p>	<p>Naalagaaffimmi politiit, 13/2-23:</p> <p>Tusarniaanermi atortuni allassimavoq, aserfallatsaaliuinerni il.il. nukimmik atuinerup pitsangorsarneqarnissaa qulakkiis-sallugu inatsisissatut siunnersuutit siuertarigaa, Kalaallit Nunaannilu Illuutit Inissiallu Nalunaarsuiffiannik pilersitsiso-qassasoq.</p> <p>Aserfallatsaaliuinernut tunngatillugu Bygningsstyrelsi, naala-gaaffiup Kalaallit Nunaanni illuutaannut politiinit atorneqartu-nut piginnittut pisinnaatitaanerinit ingerlatsisusoq, natsisis-satut siunnersuut ilisimaneraat pillugu paasiniarneqareer-poq, tamannalu aqutsisoqarfimmit oqaaseqaateqarnissamut tunngavissiinani.</p> <p>Naalagaaffimmi politiit paasissutissutigisinnaavaat, naa-lagaaffiup illuutaannut politiinit atorneqartunut Danmarkimi BBR-imi paasissutissat politiinit imaluunniit naalagaaffiup suliffeqfianit pineqartumit akuersissutitaqanngitsunik takuneqarsinnaanngimmata/tunniunneqarsinnaanngimmata. Tamanna Politiets Efterretningstjenestip (PET) innersuussu-teqarneranik aallaaveqarpoq.</p>

Dette bygger på en anbefaling fra Politiets Efterretningstjeneste (PET). Det er Rigs-politiets vurdering, at der vil være behov for en tilsvarende undtagelse i forhold til et kommende grønlandske BBR vedrørende de statsejendomme i Grønland, der benyttes som tjenestested af politiet. Det har henset til høringsfristen ikke været muligt at forelægge spørgsmålet om behovet for en dispensationsbestemmelse af sikkerhedsmæssige årsager for PET. Med venlig hilsen Michelle Ebdrup Olsen fuldmægtig	Naalagaaffimmeli politit nalilerpaat, naalagaaffiup Kalaallit Nunaanni illuutaannut politiinit atorneqartunut tunngatillugu Kalaallit Nunaanni BBR-eqalernissami, taamatulli sanoqqutisoqarnissaa pisariaqassasoq. Tusarniaanermi akissuteqarnissamut piffissarititaasoq eq-qarsaatigalugu, isumannaallisaaneq patsisaalluni immikkut ittumik aalajangersagaqarnissaanut tunngasoq PET-imut saqqummiunneqarsinnaasimangilaq. Inussiarnersumik inuullaqqusillunga Michelle Ebdrup Olsen fuldmægtigi
TUSASS A/S, 13/2-23: TUSASS A/S takker departementet for det fremsendte høringsmateriale og muligheden for at komme med konstruktive input og kritik TUSASS' høringsvar opdeles i lovforslagenes to hovedformål – sikring af reducering af energiforbruget i eksisterende bygningsmasse samt tilvejebringelsen af register til registrering af boliger og tekniske anlæg. Sikring af reducering af energiforbruget Som udgangspunkt er TUSASS enige i, at energiforbruget i eksisterende bygninger bør nedbringes, hvor dette er muligt. I Lovforslaget bør der henvises til et opdateret bygningsreglement hvor disse forhold præciseres yderligere. TUSASS bemærker, at BR 19 ikke er gældende til trods for, at et nyt udkast til bygningsreglement var i høringsmed vedtagelse for øje. TUSASS opfordrer departementet om at gennemføre ikrafttrædelsen af et nyt bygningsreglement, hvori dette lovforslag hjemler i. Hertil har TUSASS i en tidligere høringsvedr. bygningsreglementet 2021 anbefalet at opdatere hjemmesiden "byginfo.gl" – og i højere grad anvende hjemmesiden som omdrejningspunkt for loven om byggeri og øvrige publikationer, anbefalinger mv. som anvendes i forbindelse med byggeri.	TUSASS A/S, 13/2-23: Tusarniaanermi atortunut nassiunneqartunut isummersornissaminut, isornartorsiunissaminullu periarfissinnejnarner-minut TUSASS A/S naalakkersuisoqarfimmut qujavoq. TUSASS-ip tusarniutigineqartumut akissutaa, inatsisissatut siunnersuutip pingarnertut siunertaannut marluusunut avinneqarpoq – sanaartukkani piusuni nukimmik atuinerup annikillisinnejnqarnissaata qulakkeerneqarnissa kaialillu illuutit teknikkikkullu atortulersuutit nalunaarsorneqartarnissaan-nut nalunaarsuiffeqalernissaq. Nukimmik atuinerup annikillisinnejnqarnissaata qulakkeerneqarnissa, sanaartukkani piusuni nukimmik atuinerup periarfissaatillugu annikillisinnejnqartariaqarneranut, TUSASS aallaavittut isumaqataavoq. Pissutsit taakkua annerusumik ersarissarneqarlutik, illuliornermi malittarisassat nutartikkat inatsisissatut siunnersuumi innersuussutigineqartariaqarput. Illuliornermi malittarisassat siunnersuutip akuersissutigineqarnissa siunertari-neqarluni tusarniutigineqarnikuugaluartoq, illuliornermi malittarisassat 2019-imeersut atuutinngitsut TUSASS-ip maluginiarpaa. TUSASS-ip naalakkersuisoqarfimmut kaammattutigaa, inatsisissatut siunnersuummut matumunnga tunngaveqarluni illuliornermi malittarisassat nutaat, naalakkersuisoqarfip atuutsilersissagai. Illuliornermi malittarisassat 2021-meersut pillugit siornatigut tusarniutigineqarnerini, nittartagaq "byginfo.gl" nutarterne-qassasoq TUSASS-ip innersuussutiginikuuaa – nittartagarlu taanna sanaartorneq pillugu inatsimmut, sanaartornermullu tunngatillugu saqqummersitanut allanut, innersuussutinut il.il. annerusumik atoqqullugu. Nutarterinerit nukimmik atuinerterit annikillisataanissaannik aamma kinguneqarnissaat pillugu malittarisassat, suleriaat-

TUSASS mangler en beskrivelse af retningslinjer og procedure ifm., at renoveringer også skal resultere i at bygningen reducerer energiforbruget. I hvilken form tænker Departementet for Boliger og Infrastruktur, at anskueliggøre en renovering også er energieffektiv?

Såfremt det er Departementet for Boliger og Infrastrukturs tanke at bygherre skal udføre og dokumentere varmetabsberegninger mv., for at imødekomme lovgivningen – vil TUSASS påpege, at der ofte er lange sagsbehandlingstider hos kommunernes byggesagsbehandlere samt hos rådgivere – hvilket vil medføre en længere sagsbehandlingstid end den i forvejen lange sagsbehandlingstid som ofte opleves i dag.

TUSASS foreslår, at lovforslaget gøres gældende i bygninger som er godkendt til beboelse, som arbejdsplads eller hvor offentligheden har adgang. TUSASS råder over en stor bygningsmasse hvor bygningernes energiforbrug primært er gældende for det aktive teletekniske udstyr som bygningen er opført efter. I et sådant forhold vil perimetersikring, brandsikring etc, have større betydning end en reducering af energiforbruget.

BBR-register

TUSASS A/S tager Departementet for Boliger og Infrastrukturs ønske om et Bygnings- og boligregister til efterretning. TUSASS A/S vil bidrage med de relevante oplysninger til registeret, som lovforslaget lægger op til. TUSASS A/S har følgende bemærkninger og forbehold i forbindelse med levering af data til registeret, samt "Kommunalbestyrelsens" kontrol af den leverede data.

- Størstedelen af TUSASS' samfundsopgaver er "samfundskritiske" og vores anlæg er, at betegne som kritisk infrastruktur. TUSASS vil derfor forholde sig kritisk i forhold til detaljegraden af oplysninger som skal oplyses i et BBR-register, omkring bygninger og øvrige teleteknisk infrastruktur – ledningsnet, master etc. – og som det også er beskrevet i "bemærkninger til lovforslaget" – at *hvor offentlige beskyttelsesinteresser begrunder, at der ikke sker registrering af bestemte oplysninger herom*".

sillu nassuaataat TUSASS-ip amigaatigai. Nutarterineq nukimmik atuinermik qaqqukkut aamma pitsangorsaataanersoq Ineqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalakkersuisoqarfip qanoq paasinarsisinniarpa?

Inatsit naapertorniarlugu kissartumik atuinermi annaasaqaa-tigineqartartunik naatsorsuinerit il.il. sanatitsisup suliaralugil-lu uppernarsartassagai Ineqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalakkersuisoqarfip eqqarsaatigisimappagu – TUSASS-ip erseqqissaatigerusuppa, kommunit sanaartor-nermut tunngasunik suliaqartartui kiisalu siunnersortit suliaqnerminnut atatillugu nalinginnaasumik piffissamik sivi-suumik atuisarmata – tamannalu ullumikkut suliat suliarine-qartarerinut piffissaq sivisoog atorneqartareersoq, sulianut piffissaq atorneqartartoq aatsaat iluamik sivitsussalluni.

TUSASS-ip siunnersuutigaa, inatsisissatut siunnersuut illu-nut najugaqarfissianut, illunullu sulliviusunut kiisalu illuutinut tamanit atorneqartunut atuuttussanngortinnejassasoq. TUSASS amerlasuunik illuuteqarpooq, nalunaarasuartaate-qarnermilu atortunut atugassiaallutik illuutini nukimmik atuinerni, pingaartumik nalunaarasuartaateqarnermi atortut nu-kimmik atuiffiunerullutik. Illuutini taakkunani tunngavissanik qulakkeerinissat, ikuallattoqaratarsinnaaneranut qulakkeeri-nissat il.il. nukimmik atuinerup annikillisinneqarnissaanik pi-gaaruteqarnerupput.

Illuutit Inissiallu nalunaarsuiffiat Ineqarnermut Attaveqaasersuutinullu Naalakkersuisoqarfip Illuutinut Inissianullu nalunaarsuiffimmik pilersitsinssamik kissaateqarnera TUSASS A/S-ip tusaatissatut tiguaa. Inatsisissatut siunnersuummi paassisutissat pingaaruteqar-tut siunniunneqarnerinut, paassisutissanik attuumassutilin-nik TUSASS A/S taperseerusuppoq. Nalunaarsuiffimmut paassisutissanik tunniussinissamut kiisalu paassisutissanik tunniunneqartunik "Kommunalbestyrelsip" nakkutilliinissa-anut TUSASS A/S tulliuttutut oqaaseqaatissaqarlunilu na-ngaassutissaqarpooq.

- TUSASS-ip inuiaqatigiinni suliaasa annersaat "inuiaqati-giinnut pingaaruteqarput", atortutigullu attaveqaaser-suutit pingaarutilittut isigineqartariaqarlutik. Taamaat-tumik illuutit, nalunaarasuartaateqarnermi atortut – aqqutit, napparutit il.il. paassisutissat BBR-imut nalunaarutigineqartussat pillugit TUSASS isornartorsiuerusup-poq – soorlu aamma "inatsisissatut siunnersuummut nassuaatini" nassuaatigineqartoq – *pisortanik illersui-nissaq patsisaalluni paassisutissat aalajangersimasut nalunaarsorneqannginnissaat*".
- Suut nalunaarsorneqarnissaat pillugu nassuaat, ersarin-nerumik nassuarneqassaaq. Assersuutigalugu TUSASS attaveqatigiinnermi atortunik ingerlatsinissamini il-luutit ilaannik allanit pigineqartunit atuivoq. Tassunga atatillugu TUSASS-ip illuutiginngisaanni allanit pigineqar-tuni napparutit antennillu BBR-imut nalunaarutigineqas-sanersut – kiisalu illuutini assingusuni TUSASS-ip ator-

<ul style="list-style-type: none"> Definitionen af hvad der skal registreres skal defineres tydeligere. Eksempelvis anvender TUSASS dele af bygninger med anden ejer end TUSASS, til drift af vores kommunikationsydelser. I den forbindelse er det TUSASS uklart hvorvidt master og antenner placeret på bygninger med anden ejer end TUSASS skal medgå i BBR-registeret – samt hvorvidt TUSASS' udstyr i lignende bygninger skal indberettes når udstyret er placeret indvendigt. Mht. "Kommunalbestyrelsens" adgang til bygninger drevet af TUSASS, er TUSASS klar til – dog med en særdeles god grund, at give <u>ledsaget</u> adgang til personer, som kan dokumentere sin faglige berettigelse til at inspicere TUSASS' bygninger og anlæg. Adgang til eksempelvis datacentre eksponerer både viden om TUSASS' sikkerhed, men det kan være eksempelvis vores erhvervkunder, og derfor vil vi have en forpligtelse til at sikre fortroligheden også under den slags besøg. <p>TUSASS A/S håber, at det fremsendte høringsvar vil blive tilgodeset og taget til efterretning i forbindelse med den videre behandling af lovforslaget.</p> <p>In. In. / Vh. / Br. På vegne af TUSASS A/S Afdelingsleder Facilities Martin Jungersen</p>	tuutai illup iluaniissimappata nalunaarutigineqassanersut TUSASS-imut ersarluppoq.
Departementet for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø, 13/2-23: NIPNAN takker for muligheden for at afgive høringsvar til høring af forslag til Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om byggeri. NIPNAN har følgende bemærkninger: NIPNAN finder det positivt at ændringen af loven har til formål at sikre at energiforbruget i eksisterende bygninger reduceres i takt med vedligeholdelse af bygninger samt at sikre systematisk registrering af bygninger, boliger og tekniske anlæg. NIPNAN finder begge formål meget positive i et energi- og klimamæssigt perspektiv.	TUSASS A/S-ip neriuutigaa, tusarniaanermi akissutigineqartoq tigulluarneqassasoq, inatsisissatullu siunnersuutip nangillugu suliareqqinnissaanut atatillugu tusaatissatut tigu-neqassasoq. In. In. / Vh. / Br. TUSASS A/S sinnerlugu Immikkoortortaqarfimmi pisortaq Facilities Martin Jungersen Nunalerinermut, Imminut Pilorsornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik, 13/2-23: Sanaartornermut inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutip tusarniutigineqarnerani, NIPNAN akissuteqarsinnaanerminut qujavoq. NIPNAN tulliuttunik oqaaseqaatissaqarpooq: Iluutinik aserfallatsaaluiuineq ilutigalugu illuutini piusuni nukimmik atuinerup annikillisinneqarnissaata qulakkeerneqarnissaanik kiisalu illuutit, inissiat, teknikkikkullu atortulersuutit ataqatigiissumik nalunaarsorneqartarnissaasa qulakkeerneqarnissaanik inatsisip allanngortinneqarnissaa siunertaqarmat, NIPNAN-ip isumalluarnartutut isigaa. Nukinnik atuineq, silap pissusaalu isigalugit, siunertat taakkua marluk NIPNAN-ip isumalluarfigai. Iluutini piusuni nukinnik atuinerit annikillisinneqarnerisigut, gassinik silaanarmi kissatsitsisartunik Kalaallit Nunaata a-

<p>NIPNAN ser et stort potentiale for reduktion af Grønlands drivhusgasudledning ved at reducere energibehovet i den eksisterende boligmasse. I 2020 stod husholdninger for 29 % af Grønlands samlede energiforbrug. Heraf kom 63 % af energiforbruget fra oliebaserede brændsler, i form af primært gasolie anvendt til opvarmning. NIPNAN forventer, at kravet om reduktion af energiforbruget ved renoveringer af eksisterende byggerier vil medføre bedre isolering af boliger, med dertilhørende lavere forbrug af energi, herunder særligt fossile brændsler til opvarmningsformål, alt sammen til gavn for klimaet.</p>	<p>niatisinerata annikillisineqarnissaanut NIPNAN annertuumik periafissaqartutut isigaa. Kalaallit Nunaanni 2020-mi nukinnik atuineq tamaat isigalugu, 29 %-it angerlarsimaffin-neerput. Nukinnik atuinerit 63 %-ii uuliamik, pingaartumillu kiassarnermut gasuuliamik ikummatilinneerput. NIPNAN-ip naatsorsuutigaa, illuutnik piusunik nutarterinerni nukinnik atuinerup annikillisineqarnissaanik piumasaqaataasup kingunerisaanik illut inissiallu oqorsaasersorluarneqartarnernik kinguneqassasoq, taassumalu kingunerisaanik nukinnik atuinerup, matumanu pingaartumik kiassarnermut uuliamik gassimillu atuinerit ilanngullugit, annikillinerat silap pissusaanut iluaqtaassasut.</p>
<p>NIPNAN forventer også at en systematisk registrering af bygninger, boliger og dertilhørende tekniske anlæg vil gøre det nemmere at målrette klimaindsatser inden for bygninger og boliger. For at målrette effektive klimaindsatser er det nødvendigt at kende til en række forhold omkring bygningers stand samt energi- og varmeforsyning.</p>	<p>NIPNAN-ip aamma naatsorsuutigaa illuutnik, inissianik, teknikkillulu atortuutnik ataqatigiissumik nalunaarsuisalernissap kingunerisaanik, illuutit inissiallu eqqarsaatigalugit silap pissusaanut tunngasut iliuuseqarfingeqarnissaanni siunnerfilinissaq ajornannginnerulissasoq. Silap pissusaanut tunngasunik suliniuteqassagaanni, illuutit qanoq-issusaat kiisalu nukinnik kiassarnermillu pilersorneqarnerinut tunngasut ilisimasariaqarput.</p>
<p>Dette kan ses i lyset af Inatsisartubeslutning nr. 88 EM/2022, om udarbejdelse af en handlingsplan for udbredelse af vedvarende energi i private hjem (EM88/2022). Handlingsplanen skal indeholde en redegørelse over hvilke vedvarende energianlæg, der er mest hensigtsmæssige i forskellige dele af landet og hvilke der bør udbredes i forskellige bygnings- og boligtyper. Her vil et register over bygninger og deres tekniske anlæg spille en vigtig rolle i udbredelsen af vedvarende energianlæg i hele landet, som på sigt vil mindske udledningen af drivhusgasser på landsplan.</p>	<p>Tamatumanu nukinnik ataavartunik angerlarsimaffinni atuusalernissap siammarsarneqarnissaq pillugu iliuusissatut pilersaarusiornissaq pillugu UKA/2022-mi immikkoortumik nr. 88-imik Inatsisartut aalajangiinerat isiginiarneqarsinnaavoq (UKA88/2022). Nunap immikkoortortaanni assigiiungitsuni nukiit ataavartut suut naleqqunnerpaanersut, suullu illuutini inissianilu assigiiungitsuni atorneqartariaqarnersut iliuusissatut pilersaarummi nassuaatigineqassapput. Tassunga atatillugu gassinik silaannarmi kissatsitsisartunik aniatitsisarnermut siunissami annikillisaataasussamik, nukinnik ataavartunik atuusalernissaq pillugu nuna tamakkerlugu siammasaanissami illuutit, taakkulu tekennikkut atortuutit pillugit nalunaarsuiffik pingaaruteqassaaq.</p>
<p>I forlængelse af dette anbefaler NIPNAN at der i registret fra start skelnes mellem flere typer varmeforsyning, herunder brugen af vedvarende energi til opvarmning. Dette vil sikre muligheden for målrettede indsats for reduktion af drivhusgasser fra bygninger og boliger.</p>	<p>Tassunga atatillugu NIPNAN-ip innersuussutigaa, nalunaarsuiffiup aallartinneqarneraniilli kissartumik pilersuutit assigiiungitsut immikkoortinneqartassasut, matumanu nukiit ataavartut kiassarnermut atorneqartut ilanngullugit. Illuutini inissianilu gassinik silaannarmi kissatsitsisartunik aniatitsisarnerup annikillisineqarnissaanik siunnerfilimmik suliniuteqarsinnaanissaq tamassuma qulakkiissavaa.</p>
<p>Inussiarnersumik inuullaqqusillunga Med venlig hilsen Avijája Jepsen Specialkonsulent</p>	<p>Inussiarnersumik inuullaqqusillunga Med venlig hilsen Avijája Jepsen Specialkonsulent</p>
<p>Kommuneqarfik Sermersooq, 16/2-23: Betyder det at de[t] betragtes som alm. vedligehold, [når] for eks. nye vinduer,</p>	<p>Kommuneqarfik Sermersooq, 16/2-23: Assersuutigalugu igalaat, matut, saqqaata gallutai il.il. saartornermi suliatus sularineqartalissammata, nalinginnaa-</p>

<p>døre, facadebeklædning m.m. nu også skal byggesagsbehandles? Og hvad med "som eksisterende"?</p> <p>[Til § 2, nr. 5 i byggeloven]</p>	<p>sumik aserfallatsaaliuinertut taakkua isigineqartalissappat? "Pioreersutummi"?</p> <p>[Sanaartornermut inatsisip § 2-ani nr. 5-mut]</p>
<p>Skal dette forstås som at det bliver muligt for kommunerne at fakturere udlevering af kopier af for eks. tegninger, ibrugtagnings-tilladelse, arealtildelinger m.m.?</p> <p>[Til § 17 f, stk. 2 i byggeloven]</p>	<p>Assersuutigalugu titartakkat, atuinissamut akuersissutit, nuanminertanik atugassiissutit il.il. assilinerinik kommunit tun-niussinermanni akiligassiiressaminut perarfissaqalissasutut paasineqassava?</p> <p>[Sanaartornermut inatsisip § 17 f-iani imm. 2-mut]</p>
<p>"Uden retskendelse" i første del af teksten og senere i teksten "med retskendelse" kan potentielt give anledning til misforståelse/ misfortolkning.</p> <p>[Til § 19, stk. 2 i byggeloven]</p>	<p>Oqaaseqaatit siullianni "eqqartuussivimmit aalajangiinerta-qanngitsumik", kingornalu "eqqartuussivimmit aalajangiinertalimmik" allaqqaneri paatsuunganermik/kukkusumik paa-sinninnermik kinguneqartitsisinnaapput.</p> <p>[Sanaartornermut inatsisip § 19-iani imm. 2-mut]</p>
<p>Hvorfor?</p> <p>[Til lovforslagets § 2 om ophævelse af § 3 i Inatsisartloven om adresser]</p>	<p>Sooq?</p> <p>[Najukkat pillugit inatsisartut inatsisaanni § 3-p atorunnaarsinneqarnissaa pillugu inatsisissatut siunnersuutip § 2-anut]</p>
<p>§ 2, stk. 1, nr. 5 synes at kunne virke modsigende på denne.</p> <p>[Til Almindelige bemærkninger, 2. Hovedpunkter i forslaget, 2.1 Ombygningsarbejder i bestående bebyggelse omfattes af byggeloven:</p> <p>"Byggeloven finder dermed ikke anvendelse på byggearbejder, der alene har karakter af ren vedligeholdelse, og som derfor alene tilsigter at opretholde eller retablere en bygnings tidlige tilstand."]</p>	<p>§ 2, imm. 1, nr. 5 tulliuttumut akerliusutut isigineqarsinnaasorineqarpoq.</p> <p>[Nassuaatinut nalinginnaasunut, 2. Siunnersummi immikkoortut pingaernerit, 2.1 Sanaartukkani piusuni allangortiterinerit sanaartorneq pillugu inatsimmut ilanngunneqassaput.</p> <p>"Taamaalilluni sanaartukkap qanoq issuserisaata attatiinnarneqarnissaa, qanorlu issuserisimasaanik isikkunitsinneqarnissaa taamaallaat siunertaalluni aserfallatsaaliuinernarnut sanaartornermut inatsit atuutinngilaq.]</p>
<p>Kommer der en definition på hvilke der kunne være tale om?</p> <p>[Til Almindelige bemærkninger, 2. Hovedpunkter i forslaget, 2.1 Ombygningsarbejder i bestående bebyggelse omfattes af byggeloven:</p> <p>"... så byggeloven også finder anvendelse ved nogle nærmere bestemte vedligeholdelsesarbejder samt ombygninger ..."]</p>	<p>Suna pineqarsinnaanersoq nassuarneqassava?</p> <p>[Nassuaatinut nalinginnaasunut, 2. Siunnersummi immikkoortut pingaernerit, 2.1 Sanaartukkani piusuni allangortiterinerit sanaartorneq pillugu inatsimmut ilanngunneqassaput.</p> <p>"Allangortiterineq imaluunniit allanguineq inatsimmi aala-jangersakkanut annertunersoq apeqquaatinnagu sanaartukkami aalajangersimasunik aserfallatsaaliinermi kiisalu allangortiterinerimi allanguinermiluunniit sanaartornermut inatsit aamma atorneqarsinnaasunngorlugu, atorneqarsinnaanera siunnersuuteqarnikkut annertusineqarpoq.]</p>
<p>Modsiges [§] 17 d om ejerforhold.</p> <p>[Til Almindelige bemærkninger, 2. Hovedpunkter i forslaget, 2.2 Registrering af bygninger, boliger og tekniske anlæg mv.:</p> <p>"Registret indeholder ingen oplysninger om en bygnings ejer, ejerens navn, ejerens adresse eller CPR-nr., ligesom der heller ikke registreres andre personlige oplysninger om ejeren."]</p>	<p>Piginnittuunermut tunngatillugu [§] 17 d-mut akerliuvoq.</p> <p>[Nassuaatinut nalinginnaasunut, 2. Siunnersummi immikkoortut pingaernerit, 2.2 Sanaartukkanik, inissianik teknikkullu atortunik il.il. nalunaarsuineq:</p> <p>"Sanaartukkamik piginnitoq, piginnittup aqqa, piginnittup najugaa imaluunniit inuttut normua paassisutissani paasisutissiissutigineqassanngilaq, soorlutaaq piginnitoq pillugu allatigut paassisutissanik paassisutissaqassanngitsoq."]</p>
<p>Tidshorisont?</p>	<p>Qaqugu?</p>

<p>[Til Almindelige bemærkninger, 3. Økonominiske og administrative konsekvenser for det offentlige: "De lokale kommunale løsninger til administration af bygningsfortegnelsen vil derpå kunne udfases. Kommunerne vil herefter kunne anvende en ensartet IT-løsning og dermed frigøre medarbejdere og ressourcer, som hidtil er anvendt til drift og vedligeholdelse af de lokale kommunale løsninger."]</p>	<p>[Nassuaatinut nalinginnaasunut, 3. Pisortanut aningaasa-qarnikkut allaffissornikkullu kingunerisinhaasai: "Taamaalilluni kommunit ataasiakkaat sanaartukkanik nalunaarsueriaasii atorunnaarsinnejqarsinnaalissapput. Taassuma kingorna qarasaasiatigut systemi assigiissaarnejqarsi-masoq kommunit atorsinnaalissavaat, taamaalillutillu kommunini ingerlatsinermut aserfallatsaaliuinermullu manna tikillugu sulisorineqartut nukiillu atorneqartut atorunnaarsillugit."]</p>
<p>Det har hidtil været praksis at kun beboelsesejendomme tildeles enhedsnummer. (Kun B-nr, ikke vejnummer). Betyder det at alle tekniske småbygninger også skal tildeles vejnummer? [Til Bemærkninger lovforslagets enkelte bestemmelser, ad nr. 2, § 17 a: "... tekniske anlæg og tekniske enheder optaget i registret, tildeles et bygnings- eller enhedsnummer."]</p>	<p>Manna tikillugu illuutit najugaqarfissiat kisimik normulorsorneqartarpot. (B-normuinnaat, vejnormuunngitsut). Teknikkikku illuutit mikisut vejnormulorsorneqarnissaannik taava kinguneqassava? [Inatsisisstatut siunnersummut nassuaatini aalajangersak-kanut ataasiakkaanut, ad nr. 2, § 17 a: "... kiisalu teknikkikku atortuutit atortullu nalunaarsuiffimminalunaarsorneqarsimasut kisimik normulorsorneqassasut si-unertaavoq."]</p>
<p>Privat er en bred betegnelse, når "fælles-kommunalt selskab" nævnes som eksempel bliver man i tvivl om det alligevel kun er en eller anden form for offentlig selskab der kan bemyndiges... [Til Bemærkninger lovforslagets enkelte bestemmelser, ad nr. 2, § 17 c: "Et privat selskab kan også være f.eks. et fælleskommunalt selskab."]</p>	<p>Namminersortut assigiinngitsutig paasineqarsinnaavoq, "kommunit peqatigiillutik ingerlatseqatigiiffiutaat" assersuut-tut taaneqartillugu, pisortat ingerlatseqatigiiffiutaat kisimik piginnaatinneqassanersut nalorninermik kinguneqarpoq... [Inatsisisstatut siunnersummut nassuaatini aalajangersak-kanut ataasiakkaanut, ad nr. 2, § 17 c: "Ingerlatseqatigiiffik namminersortoq, assersuutigalugu aamma kommunit peqatigiillutik ingerlatsiviutigisinhaavaat."]</p>
<p>Modsgør 2.2 om ejerforhold. [Til Bemærkninger lovforslagets enkelte bestemmelser, ad nr. 2, § 17 d: "-- Ejerforhold (der registreres om ejeren er privatperson, almennyttigt boligselskab, aktieselskab mv.)"]</p> <p>Inuss. inuull. - Med venlig hilsen - Kind regards Tittus Johan Dalager Afdelingsleder</p>	<p>Piginnituunermut tunngatillugu 2.2-mut akerliuvoq. [Inatsisisstatut siunnersummut nassuaatini aalajangersak-kanut ataasiakkaanut, ad nr. 2, § 17 d: "-- Piginnittumut tunngasut (sanaartugaq inuinnarmit pigine-qarnersoq, nalinginnaasumik attartortitsinernut inissiaatile-qatigiiffiunersoq, aktianik piginneqatigiiffiunersoq il.il. nalunaarsorneqassaaq)"]</p> <p>Inuss. inuull. - Med venlig hilsen - Kind regards Tittus Johan Dalager Immikkoortortaqaarfimmi aqutsisoq</p>